

BIFĽOŠKO

Časopis žiakov

Základnej školy Sídliisko II vo Vranove nad Topľou

Jún 2012

Ilustrovala: Natália Kyselová, IX.D

Kazimierz Wojtowicz

O ruži a stareнке

Na básnika Rainera Mariu Rilkeho (1875-1926) sa viaže táto udalosť z čias parížskeho pobytu.

Básnik sa každý deň prechádza s mladou Francúzku a vždy prechádzali popri starej žobráčke. Starena sedela vždy na tom istom mieste a vždy mlčiaca a nehybná ako kameň. Nikdy nepozerala na žiadneho dobrodinca a nikdy nikomu nepoďakovala. Spoločníčka básnika jej zakaždým dala nejakú mincu. Rilke jej zasa nedával nikdy nič. Na otázku: „Prečo?“ -odpovedal: „Treba jej dať niečo pre srdce a nie len pre ruku.“

O niekoľko dní daroval žobráčke ružu. Vtedy sa stalo niečo nepravdepodobné. Starena pozdvihla svoje unavené oči, na tvári sa jej zjavil nesmelý úsmev, zdvihla sa, pobožkala s vďakou ruku dobrodincovi, a potom rýchlo odišla.

Objavila sa až po týždni - znova nemá a nehybná ako predtým. Udivená Francúzka sa spýtala básnika: „Z čoho žila táto žena cez celý ten týždeň?“

Rilke vraj odpovedal: „Ružou, mademoiselle, darom srdca.“

Toto číslo vychádza
s príspevkom
Rodičovského
zdrúženia pri
Základnej škole
Sídliisko II 1336 vo
Vranove nad Topľou
TLAČ
Ofseta
Budovateľská 1276
Vranov nad Topľou

ČO SI PREČÍTAŤE

K. Wojtowicz: O ruži a stareнке	
Príhovor riaditeľ'a školy	1
40. narodeniny	2
Talenty medzi nami	4
Deň narcisov	6
Rozprávame sa so spisovateľ'om	8
Naším perom	10
Interview s učiteľ'mi	13
Učíme sa jazyky	15
Panoráma voľ'ného času	16
Dobrá rada nad zlato	19
Pár slov od deviatakov	20
S úsmevom na prázdniny	20

Redakčná rada

Mgr. Andrea Sabolová
Mgr. Andrea Vasil'ová
Mgr. Monika Micháľková
PK SJL
Natália Kyselová
Veronika Malá
Alžbeta Hrehová
Viktória Goryľ'ová
Júlia Muchaničová
Otília Lajčinová
Kornélia Stašková

Milí čitatelia!

A je to tu. Školský rok nám opäť rýchlo ubehol. Uvedomujeme si, že sme o niečo starší, ale i múdrejší.

Blíži sa chvíľa, na ktorú sme všetci dlho čakali. Konečne! Po dlhých mesiacoch tvrdej driny sa tešíme na vytúžené prázdniny. Čaká nás čas prázdnin, čas odpočinku. Na dva mesiace odzvoní všetkým písomkám, skúšaniam a škola bude zívajúť prázdnou. Prichádzajú dlho očakávané letné prázdniny. Chvíle stvorené na všetko, na čo sme počas školského roka nemali čas. Po koncoročných vysvedčeniach, či už budú dobré alebo menej dobré, nás čakajú voľné letné dni. Počas nich môže každý z nás zrealizovať svoje plány a naplno si vychutnať teplé počasie. Máme možnosť uskutočniť veľa užitočných vecí, tak nezháľajme a dajme sa do toho!

Skôr ako sa rozídeme a spolu ukončíme tento náročný rok, dostáva sa vám do rúk ďalšie číslo školského časopisu. Jeho redakčnej rade ďakujem, že mám znovu možnosť prihovoriť sa jeho čitateľom.

Moje poďakovanie patrí:

- ✚ redakčnej rade časopisu, ktorej želám veľa šťastia, mnoho nápadov i verných čitateľov. Nech sa jej i naďalej darí písať zaujímavé príspevky do ďalších čísel časopisu;
- ✚ mojim kolegom - učiteľom za ich aktívnu činnosť v našej škole, za ich trpezlivé odovzdávanie skúseností a vedomostí, za všetko nové, čo svojich žiakov počas roka naučili;
- ✚ našim deviatakom. Odchádza ďalšia generácia. V tónoch príjemnej hudby sa s našou školou a ostatnými spolužiakmi rozlúčia. Ich cesty sa rozídu. Iste to boli pre nich roky náročné, no verím, že aj veselé, plné smiechu i radosti. Prajem Vám milí deviataci v ďalšom študijnom, ale aj súkromnom živote len to najlepšie, aby sa Vám splnili všetky vaše túžby a predsavzatia, aby všetko to, čo ste zažili doposiaľ, bola jedna veľká krásna šťastná spomienka.
- ✚ prevádzkovým zamestnancom - bez práce ktorých by škola nemohla fungovať.

Prajem vám všetkým veľa krásnych letných zážitkov. Uvidíme sa plní elánu a nových nápadov opäť v septembri.

Mgr. Milan Bendik, riaditeľ školy

Koncoročný kupón

Meno žiaka:.....

Dátum:..... Predmet:.....

Podpis učiteľa:.....

Podpis riaditeľa:.....

Kupón je platný od septembra 2012
do marca 2013.

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

40. narodeniny

Naša škola oslávi 4. septembra tohto roku štyridsiate narodeniny. Úžasné! Aj moja mamka, keď dovŕšila tento vek, sa veľmi tešila. Stará mama vtedy tvrdila, že sú to tie najkrajšie roky. Preto mám aj ja radosť z narodenín našej školy a srdečne jej, aj v mene všetkých žiakov, blahoželám.

Spomínam si na svoje obavy v prvom ročníku. Báľ som sa, aby som sa nestratil. Teraz sa mi to, ako šiestakovi, stať nemôže.

Mnohí tvrdia, že naša škola je veľmi prísna. Podľa môjho polročného vysvedčenia je to tak. Napriek tomu ju mám rád. Mám tu aj dobrých kamarátov. Z predmetov sa mi najviac páči telesná výchova a dejepis. Učitelia sú veľmi dobrí, najmä naša pani triedna učiteľka.

Našej škole do budúcnosti prajem, aby sa v nej všetkým darilo a bola i naďalej „super“.

M. Polák, VI. A

Všetci za jedného, jeden za všetkých

Súčasťou života každého žiaka je škola. Chceli by sme vám napísať o tej našej. Nebudeme hovoriť o tom, ako máme radi školské povinnosti, pretože to nie je vždy pravda. Aj tak by nám nikto neveril. Školské povinnosti jednoducho rešpektujeme. Chceme teda napísať niečo, čo vyjadruje skutočný vzťah k našej škole. Napadlo nám prirovnať školu k ľudskému telu. Pán riaditeľ by bol mozgom, ktorý riadi nás všetkých. Učitelia sú hlavnými „orgánmi“, potrebnými na to, aby telo správne fungovalo. Žiaci žilami a tepnami, ktorými prúdia všetky vedomosti. Aby sme však nezabudli na naše pani upratovačky, myslíme, že úloha obličiek im dokonale sadne. A tak všetci spoločne uvedieme do pohybu „telo“. Každý z nás je potrebný. Jeden od druhého závisí a keby jedna časť chýbala, telo stráca životné funkcie a umiera.

Či už sme zrnkom piesku, malou kvapkou vo veľkom daždi alebo bunkou v tele, vieme, že každý z nás prispeje svojím dielom a spolu vytvoríme veľký svet - našu školu.

žiaci IX. D triedy

Naša škola kedysi

Škola nás učí správne žiť
a mnohé veci dobre pochopiť.

Problémy tiež riešiť vieme,
spokojne si tu žijeme.

40. výročie

Naša škola dobrá je,
skvelých žiakov veľa je.
Štyridsiatku vraj už má,
každý si rád spomína.

Aktivity radi majú,
stále sa v nich predbiehajú.
Oslava sa skoro začne,
darujme jej pekné básne.

Učitelia plány kujú,
aj žiakov už pripravujú.
Pán riaditeľ má starosti,
koľko pozvať vzácných hostí.

Želáme jej všetko krásne,
dobrých žiakov do lavíc.
Nech v úspechoch ďalej rastie,
radosť žiari z našich líc.

K. Kochanová, VI.D

Hviezda

Škola, škola školička,
navštevovala ťa aj moja babička.
Štyridsiatku dnes už máš,
vzdelala si toľkých z nás.

Aké krásne boli tie školské časy,
dnes máš sem-tam sivé vlasy.
Teraz si však znovu vynovená,
moderná a krásne upravená.

Veľa šťastia ti prajeme,
dobré meno šíriť chceme.
Aby si bola „hviezdou“ nášho mesta,
veď to je tá správna cesta.

S. Čáčková, VI.B

Naša škola dnes

Kamarátov dobrých máme,
„super“ s nimi vychádzame.

Naši učitelia sú veľmi milí,
dávajú nám veľa sily.

Našu školu radi máme,
nikým si ju vziať nedáme!

Talenty medzi nami

OBVODOVÉ KOLÁ

OLYMPIÁDA NEMECKÉHO JAZYKA

1. miesto- V. Bartko (IX. A) a 2. miesto - K. Vysoká (VI. A). Žiaci pracovali pod vedením Mgr. L. Caklovej.

OLYMPIÁDA ANGLICKÉHO JAZYKA

1. miesto - M. Kurovský (IX. C) - pripravovala Mgr. H. Demčáková a 2. miesto - J. Hudacký (VII. C) - pripravovala Mgr. V. Drobňáková.

ŠTÚROV ZVOLEN - 2.miesto - N. Kyselová (IX.D), 3. miesto - B. Muchaničová (V.B). Žiakov pripravovala Mgr. M. Micháľková.

ŠALIANSKY MAŤKO 2012 - 3. miesto - K. Vysoká (VI. A) - pod vedením Mgr. D. Babiakovej.

ROZPRÁVKA 2011 - 2. miesto- S. Kačureková (IX. B) - pripravovala Mgr. D. Gálová, 3. miesto - L. Čakurdová (V.A) - pripravovala PaedDr. J. Kolesárová

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA - 2. miesto - D. Krišta (V. A) pod vedením Mgr. D. Babiakovej.

BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA - 1.miesto - K. Košalková (VII. C), pripravovala Mgr. E. Krúdyová

FYZIKÁLNA OLYMPIÁDA - 3. miesto- F. Majirský (VIII. A), pripravoval PaedDr. M. Hermanovský.

TECHNICKÁ OLYMPIÁDA

-kategória jednotlivcov : 1. miesto -Š. Senderák (VII. C), P. Kozejak (VII. C) - 3. miesto;

- kategória dvojíc: - 3.miesto -T. Sabo (IX. C) a J. Macko (VIII. D).

Žiakov pripravoval PaedDr. M. Hermanovský

PYTAGORIÁDA - kategória P5 - 2.miesto -D. Krišta (V.A) - pripravovala Mgr. H. Kajlová, 3.miesto - Š. Sipský (V.C) - Mgr. T. Džuppová, kategória P6 - 3.miesto - N. Kočišová (VI. C) - pripravovala Mgr. M. Turcovská.

CHEMICKÁ OLYMPIÁDA - 3. miesto- T. Sabo (IX.C), príprava žiaka- Mgr. M. Vojtková.

BIBLICKÁ OLYMPIÁDA - gréckokatolícke náboženstvo

3.miesto - N. Bučko (VIII.B), M. Ilečková (VI.A) a E. Zorvanová (VI.A). Žiakov pripravovala Mgr. M. Turčaníková.

SLÁVICI Z LAVICE - II. kategória -1.miesto - P. Gáč (VI.D), III. kategória- 1. miesto - K. Vaňová (IX.C). Príprava žiakov - Mgr. P. Šofranko

ČAROVNÝ ŠTETEC - 3. miesto- D. Krišta (V. A) - Mgr. Mária Vojtková

CEZPOLNÝ BEH

- dievčatá: **3. miesto** v zložení: **B. Babiaková (IX.C), D. Tatárová (IX.A), A. Sokolovská (IX.B)**.
Dievčatá do súťaže pripravoval Mgr. P. Kocák.

BASKETBAL

- kategória dievčat - **3. miesto**: **K. Vaňová (IX.C), K. Čorbová (IX.C), B. Babiaková (IX. C), L. Dobranská (IX.C), D. Tatárová (IX. A), N. Kyselová (IX.D), P. Dubinová (IX.A), D. Bakajsová (VIII.D), M. Balberčáková (VIII.B), V. Peštová (VIII. C), D. Poperníková (VIII.C) a A. Sotáková (VIII. D)**. Trénoval Mgr. P. Kocák.

- kategória chlapcov - **1. miesto**: **M. Dobranský (IX.C), R. Mikča (IX.C), S. Topolčani (IX.D), P. Titko (IX.D), D. Medvec (IX.D), B. Gdula (IX.D), Š. Hašák (IX.D), V. Nemčík (IX.D) a S. Poľáčok (VIII.C)**. Trénoval p. uč. Š. Cibere.

MIDIMAX - kat. dievčat: **1. miesto**. Družstvo - **K. Vaňová (IX.C), K. Čorbová (IX.C), A. Kulíková (VIII.B), M. Semáčová (VIII.B), M. Balberčáková (VIII.B), N. Pačutová (VIII.B), B. Babiaková (IX.C) a V. Kandalová (VII.B)**. Tréner: Mgr. F. Minarčík;

- kat. chlapcov : **1. miesto**. Družstvo: **S. Kmec (IX.B), J. Gdovec (IX.B), Š. Hašák (IX.D), M. Dobranský (IX.C), N. Thur (IX.B) a R. Mikča (IX.C)**. Tréner: p. uč. Š. Cibere.

VYBÍJANÁ- dievčatá: **2. miesto**, družstvo: **B. Miltáková (VII.C), V. Goryľová (VII.C), A. Ťasková (VII.C), A. Ondrejová (VI.D), D. Demčáková (VI.D), L. Boháčová (VI. D), E. Ravasová (VI. C), K. Beréšová (VI.C), N. Ihnátová (VI.C), K. Jakobová (VI.C), N. Kočišová (VI.C) a K. Kochanová (VI.B)**. Tréner: Mgr. M. Krišandová.

FUTBAL - chlapci - **2. miesto**. Družstvo: **R. Mikča (IX.C), M. Dobranský (IX.C), M. Masič (IX.A), M. Béreš (VIII.B), P. Titko (IX.D), E. Madej (VIII.C), K. Hajduk (VII.A) a S. Topolčani (IX.D)**. Žiakov trénoval p. uč. Š. Cibere.

MINIMAX- **1. miesto** - **A. Ondrejová (VI.D), K. Beréšová (VI.C), E. Ravasová (VI. C), K. Kochanová (VI.B)**; tréner: Mgr. M. Krišandová.

KRAJSKÉ KOLÁ

BASKETBAL - **2. miesto** - trénoval p. uč. Š. Cibere.

OLYMPIÁDA ANGLICKÉHO JAZYKA - **1. miesto** - **M. Kurovský (IX. C)** - pripravovala Mgr. H. Demčáková.

BIBLICKÁ OLYMPIÁDA - evanjelické náboženstvo - **D. Krišta (V. A)** - **3. miesto**, príprava žiaka - Mgr. P. Soták.

SLÁVICI Z LAVICE - **1. miesto** - **P. Gáč (VI. D)**, príprava žiaka - Mgr. P. Šofranko

MEDZINÁRODNÁ SÚŤAŽ

KOSTELNIČÁKOV ORNAMENT - kat. 5. - 9. roč. - **1. miesto** - **B. Drobňáková (VIII.C)** - Mgr. M. Turcovská.

SABINOVSKÁ PALIČKA - TS VARANOVIA

-**2. miesto** - dievčatá: **K. Holpová (VIII.A), A. Kostelníková (VIII.A), P. Urbanová (VIII.C), Z. Majerníková (VIII.C), T. Koval'ová (VI.D), M. Matiová (VIII.A)**. Pripravovala p. M. Holpová.

Deň narcisov

Tohto roku pripadol Deň narcisov organizovaný Ligou proti rakovine na dátum 13. apríl. V poradí už šestnásty ročník tohto celoslovenského projektu pomáha ľuďom s onkologickým ochorením. Kúpou narcisu tak možno finančne prispieť do zbierky a podporiť chorých, vyjadriť spolupatričnosť a vliat nádej. Aj naša škola sa zapojila a žltý jarný kvet - narcis hľadel z mnohých žiackych a učiteľských hrudí. Nielen kúpou narcisu, ale aj aktivitami prebiehajúcimi v tento deň sa žiaci viac zamýšľali nad problematikou rakovinového ochorenia a jeho prevenciou.

Jednou z aktivít bola i literárna tvorba, v rámci ktorej naši žiaci úspešne a hravo napísali básne, príbehy, zamyslenia na tému narcis - kvet nádeje. Vybrali sme tie najlepšie práce, ktoré si môžete prečítať.

Narcis

Narcis je kvietok maličký,
pohladí každé ručičky.
Narcis biely či žltý
niekedy vie byť krutý.

Život bezstarostný máš,
kým narcis v ruke nosievaš.
Tvojím kamarátom je zdravie,
láska a veľké šťastie.

Malý úsmev rozdá veľa štastia,
a nekoná len tam, kde všetky rieky ústia.
Svet je iba tvoj veľký sen,
a má veľmi veľa mien.

Potešenie v kvete

Narcis žltý, narcis biely,
potešenie nosí celý.
Kto si ho pripína, asi verí,
že pomáha žiť život chorým.

Zlatistý kalich každý rok otvára,
studené spomienky do zeme zatvára.
Mrazivé zimy nedávno odišli
a pestré kvetiny na lúke zakvitli.

13. apríl patrí tomuto kvetu,
žltému na pohľad, známemu svetu.
Bez chorôb a následkov
pomôž rozdávať nádej v kvetoch.

Nádej...

Tajomstvo zázrakov,
ako rastie tráva,
na nebi lúka oblakov,
aj to sa stáva,
že ťa zdravie minie.

Úsmev sa zastavil,
no pre iných plynie.

Na srdci smútok,
na tvári žiaľ,
len so šťastím zmeníme
zimu v jar.

Toto je ten bláznivý svet,
už nie je cesty späť.
Ak v zime semienko šťastia zaseješ,
kúzlo je v tom, že v to veríš a uspeješ.

triedy VI. A, VIII. A

Môj narcis

Pozerala som sa na sterilné biele steny nemocničnej izby. Nemocnica, to bol môj druhý domov. Keď som bola asi päťročná, lekári mi diagnostikovali rakovinu krvi. Teraz som mala takmer pätnásť, čo bol na onkologického pacienta celkom úctyhodný vek. Môj zdravotný stav sa neustále zhoršoval, a tak som skončila tu, na onkologickom oddelení Nemocnice sv. Alžbety. Väčšina dospelých, čo sem prídu, sa tu cítia nepríjemne. Zrejme preto, že tu vidia to, čo vidieť nechcú. Deti, ktoré umierajú. No je tu fajn, naozaj. Lekári nás zbytočne neotravujú a sestričky sú veľmi milé. Rozprávajú sa s nami, hrajú a neustále nás povzbudzujú, aby sme bojovali. Veľa detí, ktoré som poznala ako malá, odišlo. Vzdali sa.

Ja nie! Nevzdala som sa, a ani sa nemienim. Nemám to v povahe. Zrazu som si uvedomila, že ktosi stojí vo dverách. Tak som sa zamyslela, že som si ani nevšimla, kedy vošiel. Pozrela som naňho a on sa usmial. Pri tom úsmeve som cítila, ako mi vbehla červeň do tváre. Mohol mať tak sedemnášť, bol dosť vysoký, hnedé vlasy ostrihané na ježka. Na celej jeho tvári žiarili oči sýtozelenej farby. Vošiel do miestnosti. „Ahoj, Sára!“ povedal. „Ahoj!“ môj hlas znel hrozne. „Ako sa máš?“ spýtal sa. „Zle. Najradšej by som to už mala za sebou,“ odpovedala som mu a pozorovala, ako sa zatvári. Tu v nemocnici sme smrť volali to.

A on to vedel. Oči sa mu rozšírili, keď pochopil, čo som povedala. „Nie, Sára, nevzdávaj sa, prosím...!“ vzlykal a celý sa zviezol do kresla pri posteli. Pozorne som ho skúmala. Rukami si zakrýval tvár a trhane sa nadychoval. Chcela som niečo zistiť a zistila som. Práve mi nepriamo povedal, že mu na mne záleží. To mi stačilo.

Bol môj narcis, moja nádej. „Budem bojovať!“ povedala som.

Lucia Hrehová, IX.B

Ako vznikol Deň narcisov

Bol raz jeden malý, ale veľmi krásny narcis. Jedného dňa sa mu už nechcelo celé dni vyhrievať na slniečku a vybral sa na vandrovku.

Cestou stretol malé dievčatko a keďže bol už veľmi unavený, poprosil ho, aby ho zdvihlo a zoberalo na jeden deň k nemu domov. Stratil sa a nepoznal cestu späť. Dievčatko sa rozhodlo, že si ho vezme a cestou mu porozprávalo o svojom otcovi. Ten je vážne chorý. Detská tvár sa zaleskla bolestnými slzami. Môže mu pomôcť operácia, na ktorú, bohužiaľ, nemajú dosť peňazí. Ako vyhnat' smútok z detskej duše? Narcisu prišlo malého dievčatka ľúto. Pocítil v sebe túžbu pomôcť mu. Ale nevedel ako. Len na neho úpenlivo hľadel a usmieval sa. Pri vzájomnom pohľade sa na tvári dievčinky objavil nepatrný úsmev, ktorý postupne premenil smútok na radosť. A tu skrsla myšlienka vyčariť úsmev a podporiť ľudí, vliat' im nádej do života. Zrodil sa plán. Narcis si uvedomil, že kvet dokáže rozveseliť a spojiť ľudí ako jeho s neznámym dievčatkom. Po krátkom pobyte vo váze požiadal svoju záchrankyňu, aby natrhala jeho súrodencov - narcisy a rozdala ich ľuďom s prosbou o dobrovoľný finančný dar pre ťažko chorého otca. Vďaka svojej odvahe a nádeji dievčatko získalo značnú sumu finančných prostriedkov. Kvety, jarné a žiarivé, plné života, vzbudili aj v iných ľuďoch túžbu pomôcť tým, ktorí možno stoja na pokraji smrti.

Operácia sa mohla teda po dlhom čase uskutočniť. Neskôr sa zistilo, že otec malej bojovníčky je už celkom zdravý, a tak sa odvtedy spomínaný deň volá Deň narcisov.

Patrik Spišák, VII. C

ROZPRÁVAME SA SO SPISOVATEĽOM Romanom Bratom A ILUSTRÁTOROM Miroslavom Regitkom

V rámci týždňa medzinárodných knižníc sa 30. marca v tunajšej Hornozemplínskej knižnici konala beseda so súčasným autorom pre deti a mládež **Romanom Bratom** a ilustrátorom jeho kníh **Miroslavom Regitkom**.

Pre mnohých našich žiakov je tento spisovateľ dôverne známy množstvom svojich pútavých kníh, o čom svedčí i účasť menších žiakov na besede. Prinášame vám krátky životopisný portrét autora a interview, v ktorom sa dozviete nemálo informácií podaných priamo z prvej ruky - od spomínaného spisovateľa. A keďže dobrá ilustrácia zvýrazňuje umelecký zážitok, dozviete sa niečo aj o výbornom ilustrátorovi Miroslavovi Regitkovi.

Roman Brat sa narodil 9. decembra 1957 v Bratislave, kde aj v súčasnosti pôsobí ako dramaturg v Slovenskej televízii. Vyštudoval slovenčinu a španielčinu na FF UK v Bratislave. Na začiatku sa venoval prekladom zo španielčiny a hneď po skončení vysokej školy pracoval dlhý čas v Literárnej redakcii Slovenského rozhlasu.

Jeho literárna tvorba pozostáva z 13 kníh, z toho tri knihy sú určené pre dospelých. Prvá kniha uvidela svetlo sveta v roku 2000 a volá sa *Tvrdohlavý baran*. Pri tvorbe knihy autor vychádzal zo svojho štrnásťdielného televízneho večerníčka pre deti *Čo videli stromy*. V časovom období jedného roka, príp. po dvoch, postupne po sebe vychádzali knižne ďalšie diela pre deti ako sú, napr. *Pochabý škriatok*, *Čuvi v pralese*, *O malom obrovi*, *Môj anjel sa vie biť*, *Mordovisko*, *Aj kone sa hrajú*, *Škola za rohom alebo nezbedy školáka Šuška*. Dve knihy napísal v spolupráci s Gabrielou Futovou, ktoré sa tešia takisto veľkému úspechu predovšetkým u mládeže, a to sú *Zmätené dvojčky zo slepej uličky*, *Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody*.

Pre dospelých je určená tvorba: kniha poviedok *Útek do raja* a romány *Pasodoble s príznakmi*, *Miramar, s. r. o.* Okrem toho je autorom rozhlasových rozprávok a seriálov. Podľa jeho knihy vznikla hraná televízna rozprávka *Aj kone sa hrajú* (2010). O úspešnosti a popularite autora svedčí množstvo ocenení a čitateľov.

A tu už nasleduje rozhovor s **Romanom Bratom**. Otázky mu kládli detskí čitatelia.

1. Ako vznikajú názvy vašich kníh a mená postáv?

Kniha je zaujímavá nielen svojím obsahom, ale i názvom. Je dôležité, aby názov pritiahol čitateľovu pozornosť. Prvý kontakt s knihou

nastáva cez názov knihy a ilustrátora. Mená mojich postáv sú často strelené a komické.

2. Ako dlho ešte chcete písať knihy?

(Smiech.) Ešte takých 75 rokov. Koľko mi Pán Boh udelí veku.

3. Prečo ste začali písať?

Moja mama bola výtvarníčka a otec novinár. Cítil som potrebu písať. Najprv som začal prekladať. Dôležitý je talent od Boha a potom na ňom treba pracovať. Po dvadsiatich rokoch prekladania som začal písať.

4. Ktorá je vaša najhrubšia kniha?

Je to kniha pre dospelých. Knihy pre dospelých píšem aj dva roky, pre deti tri, štyri mesiace. Napísal som tri knihy pre dospelých.

5. Kto je vašou najobľúbenejšou autorkou pre deti?

Švédska spisovateľka Astrid Lindgrénová. Počas života napísala vyše štyridsať kníh.

6. Ako sa človek môže stať spisovateľom?

V prvom rade treba veľa čítať. Vnímať veci vôkol seba a začať tvoriť.

7. Akú knihu by ste ešte chceli napísať?

Začiatkom leta by mala vyjsť kniha o istom deviatakovi, športovcovi, ktorý sa dostane do vážnych životných problémov. Mám v pláne napísať historickú knihu o dvoch chlapcoch, ktorí sa ako Slovania dostali do kontaktu s Rimanmi. Mám totiž informácie, že Slovania prišli skôr na naše územie než v 5. storočí.

8. Sú udalosti v knihách vašou skúsenosťou?

30% tvorí skúsenosť a ďalších 70% fantázia.

9. Čo je vašou najväčšou inšpiráciou?

Je to predovšetkým schopnosť vidieť a načúvať druhým.

10. Koľko kníh ste napísali?

Trinásť kníh, z toho tri pre dospelých.

V priebehu rozhovoru sa ilustrátor M. Regitko s ceruzou v ruke ponoril do sveta svojich nádherných rozprávkových kresieb.

Všetci prítomní sme boli nadšení jeho talentom. Kreslené postavy pôsobili veľmi živo a očarujúco.

Miroslav Regitko žije v Šali a je tvorcom portrétnych karikatúr. Ilustroval aj niektoré učebnice pre 1. stupeň ZŠ a knihy autorov ako sú R. Brat, P. Glocko, G. Futová, L. Švihran, bratia Grimmovci, M. Ďuríčková, T. Janovic a iní.

Čo ste možno nevedeli, Miroslav Regitko je autorom kreslenej postavičky Šalianskeho Matka - znaku recitačnej súťaže v prednese povestí.

Mali sme možnosť vidieť kresbu princeznej, ktorá sa zrodila v pomerne krátkom čase rozhovoru detských čitateľov s R. Bratom. Posúďte sami, aká je.

Mgr. Andrea Vasil'ová

NAŠÍM PEROM

Rozpráva starý album

„Kto je na tejto fotografii?“ pýtam sa starkej. „To je tvoja prababička Žofka.“ Prezerám si so starkou starý album. Dýcha z neho taký pokoj, pohoda. Prababička Žofka sa usmieva, vlasy pevne stiahnuté do pútca. Krk a rukávy šiat jej zdobí háčkovaný golierik a manžety. Zaujal ma milý úsmev, ktorý jej žiaril v očiach, sadol jej aj na líčka a cítila som, akoby hladil aj mňa. Taký pokoj, taký vzdialený v dnešných dňoch. Asi nemali toľko starostí - preblesklo mi mysl'ou. Pýtam sa starkej, aký život mala prababka. Myslela som si, že bol ľahký, že ním preletela ako motýľ cez lúku.

Starká pokrútila hlavou a povedala : „Obzri si jej ruky. Tie samy rozprávajú o jej živote.“ Pozriem sa bližšie - upracované, ale krásne. Tie ruky zmenili moju predstavu o „ľahkom“ živote prababičky. Nebol to veru ľahký život. Vstávali skoro ráno, najprv nakrmili dobytok, prasiatka, sliepočky i psíka Bobíka, naliali mliečko mačičkám. Na tie nikdy nezabudli, pretože im chytali myši, ktoré často navštívili stodolu, aby si pochutnali na chutnej pšeničke.

Práca bola ich vernou sprievodkyňou. Sprevádzala ich od rána do večera, od jari do jari, z jedného roka na druhý. No aj tak milovali túto zem, ktorá im dávala chlieb a pocit istoty. Napriek tomu nezabudli potešiť milým slovom - „dcérka moja“, „synček môj“, porozprávať pred spaním rozprávku o statočnom chudobnom chlapcovi, z ktorého sa stal kráľ.

A celý život ich sprevádzali krásne a príjemné ľudové piesne, ktorými si uľahčovali život. Bol ťažký, ale bol bohatý na lásku, bohatý na dobré srdcia, ktoré bili pre svojich blízkych.

Daniela Štofánová, VII.B

Cestovanie časom

Je krásny letný deň. Po slnkom rozpálenej diaľnici fujazdí auto. Sedia v ňom štyri osoby: šofér ocko, mamka, Jakub a jeho malá sestra Janka. Majú namierené k moru. Keď dorazili na miesto, ubytovali sa v krásnom hoteli.

Rodičia a sestra sa šli pozrieť k moru, ale Jakub s nimi nešiel. Vybalil kufre a sadol si na posteľ. Z tašky vytiahol škatuľku, ktorú dostal k narodeninám. Otvoril ju

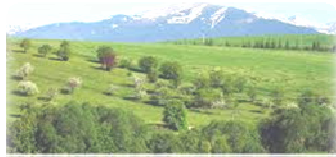
a našiel v nej hodinky. Jakub sa novým hodinkám veľmi potešil. Pripol si ich na ruku. Ako si ich prezeral, zaujali ho ručičky, ktoré sa neustále točili. Prizrel sa bližšie - ručičky sa točili rýchlejšie a rýchlejšie - až sa mu zatočila hlava.

Keď precitol, zistil, že sa nachádza v hustom lese. Od strachu mu stuhla krv v žilách a neveriacky sa obzeral vôkol seba. Zrazu zbadal chodník. Srdce mu priam v hrdle búšilo. Myslel si, že po ňom sa dostane k hotelu a rýchlo vykročil. No mýlil sa. Les postupne redol a na jeho konci ho čakalo veľké prekvapenie. Zbadal pred sebou rozľahlú rovinu, na ktorej ľudia, ktorých videl len na obrázkoch v učebnici a vo filmoch, kosili obilie a viazali ho do snopov. Bola to ťažká práca, ale tí ľudia vyzerali spokojne, usmievali sa, pomáhali si, keď niekto nevládal. Trochu ďalej sa k zemi krčili drevenice pokryté slamenými strechami. Za osadou na lúke sa pásol dobytok, najmä kravy a ovce. Ošípané sa ponášali na dnešné diviaky - celé tri roky žili kdesi v lesoch, najmä na jeseň si pochutnávali na žalud'och. Zrazu zistil, že sa vlastne ocitol v stredoveku. Všade samá zeleň, krištáľovo čistý vzduch a priezračné vody riek plné šantiacich rýb. Ach, to bola krása! Vtom sa ručičky začali točiť opačným smerom.

Náhle sa ocitol v krajine vysokých dymiacich komínov. Vzduch už nebol krištáľovo čistý, ale zadúšal. Lesy zmizli a krajinu pokrýval betón a asfalt. Ľudia sa už neusmievali, ťažko kráčali po cestách akoby ich niečo tlačilo k zemi. Ručičky sa opäť začali pohybovať rýchlejšie ... V ušiach mu zaznel hukot áut, svišťanie pneumatík, ľudia - zamračení a zahľadení do seba - sa neustále kamsi ponáhľali.

To už poznal. Vedel, že je späť. V srdci sa mu ozývala túžba - túžba po nekonečnom lese, krištáľovo čistých vodách a teple ľudských dlaní. Z túžby sa zrodilo rozhodnutie : Pomôcť ľuďom, pomôcť prírode, zachrániť našu modrú planétu Zem.

Anna Sotáková, VII. B

Jedno percento

V záhrade ježko chytal mušky,
narazil však do rozbušky.
Kúsky z neho letia všade,
krv je vôkol po záhrade.

Veď my, necelé jedno percento ľudí
chceme ľuďom aj zvieratám mier.
My, necelé jedno percento ľudí,
chceme pomáhať, to mi ver!

V Nórsku los vrazil do auta,
takisto aj drozd.
Tie zvieratá sú tam ohrozené,
kastujú ich! Dost'!!!

My vidíme prírodu a ľudí
v príšernom stave.
Veď keby sme videli srny pásť sa v tráve,
žilo by sa všade lepšie.

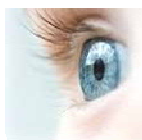
To, čo sa už stalo,
nevrátíme späť.
Ved' každý oxid dusíka
stenčí ozónovú vrstvu hneď.

Tak skúsme, všetci ľudia,
nie iba percento,
šetriť prírodu a ľudí.
Ved' v Európe ide práve o to.

Dárius Krišta, V.A

Ľudia!

V našom spoločnom domove
všetci žijeme ako v rodine.
Stojí pred nami veľká výzva,
príroda, ľudia, ved' je kríza.

Snažiť sa ochrániť, čo sa dá,
avšak situácia sa sama neurovná.
Musia na to prísť ľudia sami,
majú na to múdre hlavy.

Situácia v prírode je veľmi zlá.
Ľudia, pomáhajte, kým sa dá!
Ročne tu pribúda veľa závodov,
to nesmiete pripustiť ani náhodou.

Freón z chladničiek patrí do zberu,
neurobí tak ozónovú dieru.
Môžeme žiť v lepšom svete,
ľudia, určite to dokážete!

Plytvá sa prírodným materiálom,
ak to takto pôjde, budeme žiť v svete malom.
Ničíme si domovy aj planétu,
nebud' me ľahostajní v tomto biednom veku.

Samuel Krišťan, V.A

Krajší svet

Triediť odpad musíme,
inak sa tu zahubíme.
Papier, sklo a plasty,
Do koša sa všetko zmestí.

Separovať odpad treba,
Nie je to žiadna veda.
Keď sa o to nebudeme starať,
môžeme našu zem pochovať.

Čistota pol života,
separovanie nie je ťažká robota,
lebo škodí to našej zemi,
naš osud sa rýchlo zmení.

Pokúsme sa polepšiť
a na zemi čisto žiť.
Separujme, odpad tried' me,
prírodu tak našu zmeňme.

Pozrite sa na tú zem,
krásny pohľad, ja to viem.
Chcete si ho vari zničiť,
svojim deťom nedožičiť?

Zachovajme život čistý tu,
lebo rastliny a živočíchy zahynú.
Nech nás toto motivuje,
a nech každý čisto žije.

Branislav Bendas, VI.D

INTERVIEW s našimi učiteľmi

Aj v tomto čísle školského časopisu vám, milí žiaci, ponúkame interview s vašimi učiteľmi. Tentoraz sme sa vybrali za učiteľmi, ktorých práca je zároveň ich záľubou a venujú sa jej celým svojím srdcom. A čo myslíte, na ktoré činnosti sa zameriava naša škola? Nemusíte dlho premýšľať, aby ste prišli na to, že na naše otázky radi odpovedali pani učiteľka **Mgr. Monika Krišandová** a pán učiteľ **Mgr. Peter Šofranko**.

Otázky pre p. uč. Moniku Krišandovú:

1. Ako dlho sa už venujete športu?
2. Ktorý šport máte najradšej?
3. Prečo Vás najviac baví volejbal?
4. Na ktorej pozícii ste hrali na turnajoch?
5. Ktorý športovec je pre Vás vzorom?
6. Stravujete sa zdravo, keď máte zápas?

1. Od detstva. Vyrastala som v telocvični.
2. Volejbal.
3. Lebo je to veľmi inteligentná hra.
4. V Juniorkách na pozícii nahrávač, v extralige libero.
5. Nemám konkrétneho športovca, ale páči sa mi životný štýl športovcov.
6. Kedy ako, závisí od situácie.

Znenie otázok pre p. uč. Petra Šofranka:

1. Kedy ste prišli na túto školu?
2. Ako dlho sa už venujete folklóru?
3. Čo Vás priviedlo k folklóru?
4. Aké sú Vaše plány s folklórom do budúcnosti?
5. Akú pozíciu máte v DFS?
6. Na akých hudobných nástrojoch hráte?

Odpovede

1. Na túto školu som prišiel 1. septembra 2009.
2. Folklóru sa venujem už od svojich 18 rokov, čiže presne 24 rokov.
3. Na vysokej škole v Prešove som bol členom folklórneho súboru Torysa.
4. Chcem sa mu aj naďalej venovať.
5. V DFS som choreografom tanca na 1. stupni, robím hudobný sprievod a korepetície.
6. Hrám na akordeóne a klavíri, na gitare len okrajovo.

Ďakujeme za rozhovor.

V. Goryľová, J. Muchaničová, O. Lajčinová, VII.C

Človek je toľkokrát človekom,
kol'ko jazykov sa naučil...

Deutsch english русский язык
français español italiano

Hoci sa to nezdá, ale vyššie uvedený citát španielskeho kráľa Carlosa V. je zo 16. storočia. Už vtedy totiž bolo zrejmé, aký veľký význam má pre človeka znalosť cudzieho jazyka, o znalosti viacerých jazykov nehovoriac. Jazyky odjakživa búrali a dodnes aj búrajú bariéry medzi ľuďmi, otvárajú im hranice, spájajú ich a v neposlednom rade pomáhajú ľuďom byť lepšie vybavenými a pripravenými na adaptáciu v neustále sa meniacom svete.

Mnohokrát sa hlavne u mladších žiakov stretávam s otázkou, prečo sa vlastne učia cudzí jazyk a načo ho budú potrebovať. Odpoveď je jednoduchá a zároveň zložitá. Všetko je v prvom rade otázkou priorít. Z vlastnej skúsenosti viem povedať, že žiaci základnej školy už svoje priority majú. V každej fáze, etape svojho života vieme, čo chceme, čo uprednostňujeme, čo je naším cieľom. Ak si žiak stanoví za jednu zo svojich priorít dobrú znalosť cudzieho jazyka, lebo vie, že je to v dnešnej dobe nevyhnutné, podriadi tomu aj svoj ďalší prístup k hodinám cudzieho jazyka. Ak potom získa dobré základy v škole, ktorej sa nenadarmo hovorí základná, vykročí ľahšie zoči-voči hodinám cudzích jazykov na strednej škole, potom na vysokej a neskôr využije cudzí jazyk hlavne v práci. Ovládať angličtinu, nemčinu, najlepšie oba cudzie jazyky, prípadne aj ďalší, to už v dnešnej dobe musí nielen vrcholový manažér, právnik či IT špecialista, ale aj murár, opatrovatel'ka či zdravotná sestra. Stačí si prečítať akýkoľvek pracovný inzerát. Práve preto, aby sa žiak, budúci študent a neskôr aj pracujúci nemusel ocitnúť v bezvýchodiskovej situácii, mal by sa venovať cudzím jazykom už odteraz. Nedávne štúdie dokonca preukázali, že učenie sa cudzích jazykov prináša akýsi efekt reťazovej reakcie, ktorý žiakom pomáha zlepšovať študijné výsledky aj v iných predmetoch, keďže štúdium cudzích jazykov si vyžaduje množstvo zručností. Žiaci, ktorí sa učili cudzie jazyky od skorého veku, preukazujú potom lepšie výsledky aj v čítaní, výtvarnej výchove či dokonca v matematike. Keďže pri výučbe cudzích jazykov sa žiaci veľakrát musia vyrovnávať s pre nich ešte neznámymi kultúrnymi predstavami, naučia sa byť zručnejší aj pri riešení nových úloh a životných situácií. Učenie cudzích jazykov ich v dôsledku vnímania iných kultúr a zvykov vedie aj k vyššej tolerancii voči ostatným spolužiakom. Tým hodiny cudzieho jazyka nepriamo napomáhajú šíreniu humanizmu medzi žiakmi. V konečnom dôsledku získajú aj vyššiu schopnosť chápania a úspešnej komunikácie so spolužiakmi, neskôr s kolegami a životnými partnermi.

Je ešte veľa ďalších dôvodov, prečo študovať cudzí jazyk, prečo sa mu venovať, zodpovedne k nemu pristupovať vo veku, keď ste ešte žiakmi základnej školy. Ak totiž chcete v živote niečo dosiahnuť, ak chcete napredovať a byť úspešnými, potrebujete k tomu okrem prirodzenej inteligencie a talentu aj cudzí jazyk. Aj keď sa vám to teraz možno nezdá a vravíte si, veď my máme ešte čas, čas plynie a ide proti vám. Svet je

dnes totiž stále viac otvorenejší a v nevýhode je vždy ten, kto sa nevie dohovoriť. A keďže určite nikto z vás nechce napíňať slova divadelného režiséra p. Žarka Petana, podľa ktorého: „Najľahšie sa mlčí v cudzom jazyku.“ učte sa ho a nezanedbávajúte ho. Naopak, v budúcnosti sa vám vďaka nemu budú otvárať nové možnosti. Znalosť cudzieho jazyka vám môže v nepredvídaných životných situáciách priniesť výhodu oproti tým, ktorí ho neovládajú. Najľahšie sa cudzie jazyky učia ľudia v mladom veku. Vezmime si malé dieťa - nepozná gramatiku, nevie čítať ani písať, a predsa od tretieho roku života zvládne akúkoľvek materinskú reč! Najprv sa naučí niekoľko slov a viet, a potom už len pripájajú nové a nové slovíčka. Odborníci tvrdia, že najťažšie je zvládnuť prvý cudzí jazyk. Pri druhom, treťom, štvrtom...to ide čoraz ľahšie a ľahšie.

Na záver budem citovať slová, ktoré hovoria za všetko. „Na svete je jedna reč, ktorej všetci rozumejú. Je to jazyk nadšenia, vecí urobených s láskou a chuťou, s túžbou dosiahnuť to, o čom snívame alebo čomu veríme.“ (Paulo Coelho)

Mgr. Ľubov Čaklová

Učíme sa jazyky

<i>English</i>	<i>Deutsch</i>	<i>русский язык</i>	<i>français</i>	<i>español</i>	<i>italiano</i>
hello	Hallo	привет	bonjour	Hola	ciao
Good bye	Auf Wiedersehen	до свидания	au revoir	despedida	addio
please	bitte	пожалуйста	s'il vous plaît	por favor	per favore
thak you	danke	спасибо	merci	muchas gracias	grazie
I'm	Ich bin	я	je suis	estoy	sono
love	Liebe	любовь	amour	amor	amore
friend	Freund	друг	ami	amigo	amico
scholl	Schule	школа	école	escuela	scuola
holydays	Ferien	каникулы	vacances	vacaciones	vacanze

Milí žiaci, veríme, že ste si po prečítaní tohto článku uvedomili význam znalosti cudzieho jazyka. Možno počas letných prázdnin navštívite nejakú cudziu krajinu a v nej sa bez ovládania základných fráz len ťažko zorientujete v novom prostredí. V šiestich jazykoch si môžete pozrieť niektoré základné slová. Vašou úlohou je priradiť k nim správne slovenský ekvivalent. Troch najrýchlejších žiakov, ktorí úspešne k jednotlivým cudzojazyčným slovám priradia slovenské a prinesú ich p. uč. Vasil'ovej, čaká sladká prázdninová odmena. ☺

PANORÁMA VOLNÉHO ČASU

Čo nevidieť, máme tu letné prázdniny. Sen každého žiaka. Keďže väčšinu času budete tráviť vonku, kde číha množstvo nebezpečenstiev a úrazovosť v letnom období je vyššia, pripravili sme pre vás pár rád, čo robiť v prípade úrazu.

Rezné, sečné a bodné rany treba prekryť sterilnou gázou a obviazať. Krvácanie pod obvazom prestáva po niekoľkých minútach. Škrtidlo možno použiť iba výnimočne, a to pri veľmi rozsiahlom krvácaní tepny, keď krv pod tlakom strieka.

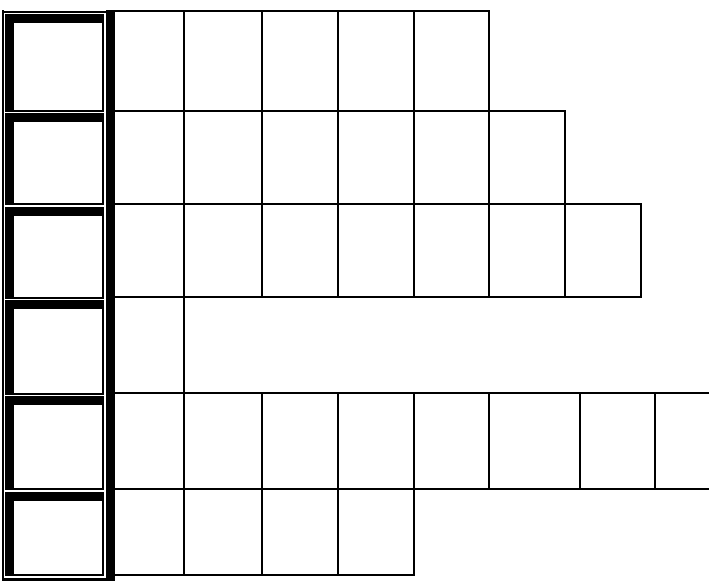
Pri uštipnutí vretenicou postihnutú končatinu stiahneme vreckovkou nad ranou, aby sme spomalili vnikanie jedu do krvi. Ranu vytlačíme, vymyjeme ju roztokom hypermangánu a zaviažeme. Podávame tekutiny a zabezpečíme rýchly prevoz do nemocnice alebo k lekárovi, ktorý naočkuje sérum proti hadiemu jedu.

Prisátého kliešťa pokvapkáme olejom alebo potrieme mydlom. Sám by sa mal uvoľniť a až potom ho vytáhneme skrutkovitým pohybom proti smeru hodinových ručičiek. Kliešťa nevytáhneme násilím, lebo môže zostať hlavička v tele.

Cudzie teleso v oku vytierame sterilným mulom smerom k vnútornému kútiku oka. Oko netrieme, aby sme ho nepoškodili. Keď oko páli, môžeme ho vypláchnuť bórovou vodou.

Pri vážnejších poraneniach nezabúdajme zachovať pokoj, rozvahu a zabezpečiť návštevu lekára, v ohrození života musíme privolať záchrannú zdravotnú službu - č. 112. !

Aby vaša pamäť počas prázdnin neoddychovala, máte možnosť preveriť si svoje vedomosti nadobudnuté v škole prostredníctvom tajničiek, osemsmierky a iných. Začíname angličtinou.

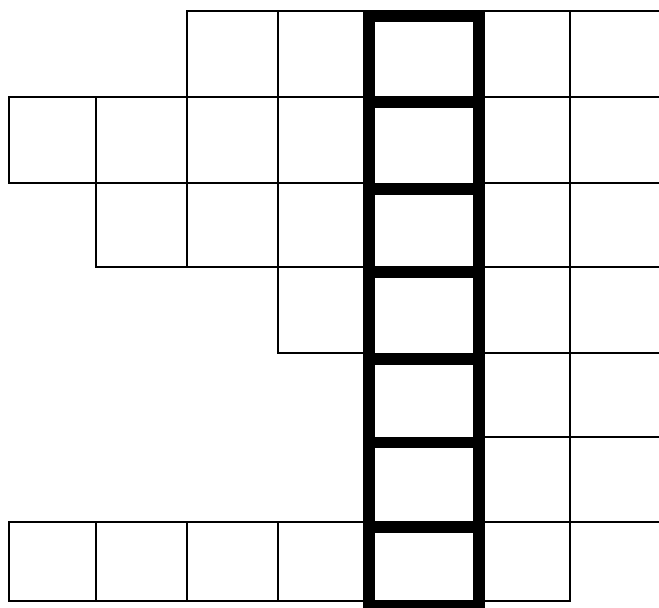

1. škola
2. obvykle, bežne, obyčajne
3. lekárstvo
4. mňa
5. výrazný
6. rádio

Vedeli ste, že hlavným jazykom na internete používaným na celom svete je angličtina?

že angličtina je médium pre 80% z informácií uložených v počítačoch na svete?

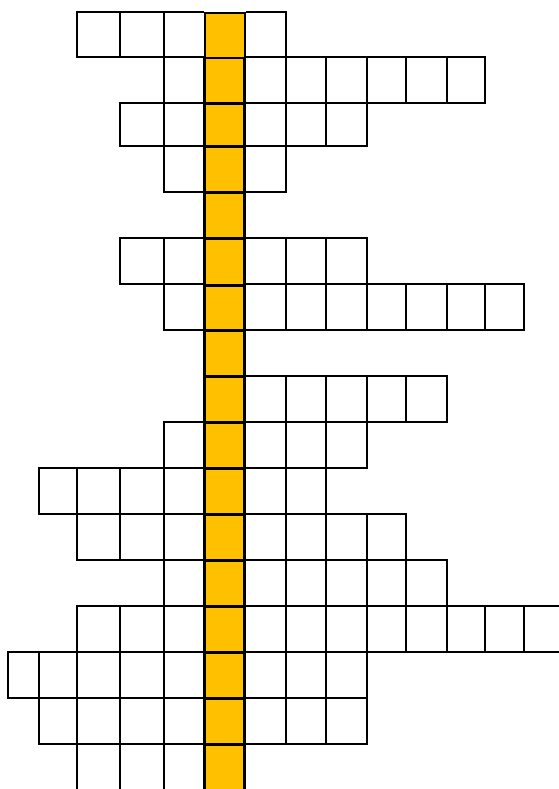
že angličtina je jazyk navigácie, letectva a kresťanstva, je ekumenická a jazykom Svetovej rady cirkví?

1. The most famous flying predator.
2. Bird which can't fly.
3. Which animal has black and white stripes?
4. Fish which we eat at Christmas.
5. Subtle animal.
6. Small annoying insect.
7. He has eight legs.

Pre cestovateľov tu máme tajničku z geografie.

1. Ako sa volá hlavné mesto Českej republiky?
2. Ako sa volá hlavné mesto Rumunska?
3. Ktorá európska severná krajina zasahuje najviac na sever?
4. Ktorá rieka Slovenska je najdlhšia?
5. Ktorý malý štát leží na francúzskom pobreží Stredozemného mora?
6. Ktoré jazero je najstaršie a najhlbšie na svete?
7. Ktorá krajina nepatrí k pobaltským štátom?
8. Ako sa volá jeden z najznámejších gréckych ostrovov?
9. Koľko krajín hraničí s Čínou?
10. Ktorá krajina nemá spoločnú hranicu s Čile?
11. Ku ktorému štátu patrí Grónsko?
12. Ako sa volá najvyšší vrch sveta?
13. Kde leží More dažďov?
14. Ktorý štát sa nazýva "krajina vychádzajúceho slnka"?
15. Ktoré horské pásmo sa tiahne od severu na juh Južnej Ameriky?

Vedeli ste, že:

- **Mys dobrej nádeje** sa kedysi volal Mys búrok?
- **Žitný ostrov** je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe a najväčším riečnym ostrovom v Európe?
- oficiálny názov **Sochy slobody** znie "Sloboda osvetľujúca svet"?
- **Angelov vodopád** je najväčší na svete?
- význam slova **Moskva** je močarisko, resp. mokré, blatisté mesto?
- **Istanbul** je jediným mestom na svete, ktoré sa rozprestiera na dvoch svetadieloch?

	2	4	
1			3
4			2
	1	3	

Niečo pre matematických riešiteľov

Sudoku

3 6 9
2 5 8
1 4 7

	6		5	
				1
		4	6	5
5		6	2	
6				
	1		2	

Osemsmerovka

Visia tri netopiere na strome.
Zrazu sa jeden z nich postaví
a druhý sa pýta tretieho: Čo sa mu stalo?
A on mu na to odpovedá: Neviem, asi (TAJNIČKA - 7 písmen).

3			2
		3	
		2	1
	2	4	

Doplňte správne číslo do voľného políčka.

1	4	10	7	9
	3	68	1	5
1	19	2	21	1
2	2	4	6	2
12	1	7	8	3

L	O	S	O	S	Y	S	A	K	A	R	A
A	O	A	V	A	R	K	R	T	K	O	R
K	N	I	D	N	S	C	P	O	S	P	D
Č	Ň	A	K	E	E	A	Z	L	D	A	N
A	E	A	R	V	S	L	I	M	Á	K	A
N	L	T	Z	V	I	E	R	A	K	Y	M
T	E	A	P	A	P	A	G	Á	J	K	A
Y	J	O	T	K	A	I	R	O	M	J	L
R	L	K	A	K	A	I	V	I	D	O	A
O	O	R	A	N	G	U	T	A	N	S	S
K	K	A	I	N	U	T	U	L	E	N	E

AKARA, DIVIAK,
JAZVEC, JELEŇ,
KAPOR, KORYTNAČKA,
KOZLIATKO, KRAVA,
KRTKO, LOSOSY,
MORIAK, ORANGUTAN,
PAPAGÁJ, RAKY,
SALAMANDRA, SLIEPKA,
SLIMÁK, SOJKY,
SOMÁR, SRNKA,
SVIŇA, TRESKA,
TULENE, TUNIAK,
VRANA.

autor: Pav©I Surovec

Liek proti tréme

Tréma - určite ju už zažil každý z nás. Čo teda s ňou? Ako proti nej „bojovať“?

Tréma je vlastne strach a obava z toho, či uspejem, či sa mi podarí splniť plánované ciele, či podám očakávaný výkon. Trému pozná v určitých situáciách takmer každý človek. Niektorí máme najväčšiu trému pred skúšaním, pred písomkou, iní pred verejným vystúpením, pred štartom dôležitej športovej súťaže a podobne. Tréma úzko súvisí s vlastnosťami človeka. Častejšie ju pociťujú ľudia neistí, hanbliví... Z násobuje sa pri pocite zodpovednosti, keď potrebujeme dostať dobrú známku, nechceme sklamať dôveru rodičov. Tréma je vždy spojená s možnosťami neúspechu, sklamaniami seba i iných, zlyhania, blamáže, preto ju tak silno prežívame.

Napríklad viete, že zajtra budete odpovedať. Doma sa poctivo pripravujete, rodičia vás preskúšajú a všetci ste spokojní. Na druhý deň nič nie je jasné, máte pocit, že vám cez noc všetko „vyfučalo z hlavy“, sebaistota začína byť otrasená. A keď už máte odpovedať, naraz je sucho v ústach, nedokážete sa sústrediť na odpoveď, všetky myšlienky sa niekde stratili.

To všetko je súčasťou trémy, ktorá znehodnotila vašu prípravu. Najhoršie je, že stačí jedna, dve také skúsenosti a žiak si prestane dôverovať, a tím sa dostáva do začarovaného kruhu. S trémou sa však môže každý popasovať. V prvom rade ten, kto pociťuje trému, tiež jeho okolie, by nemali mať neprimerané očakávania. Svoje ciele musí prispôbiť svojim možnostiam.

Dôležitým faktorom prevencie trémy je poctivá príprava. Čím viac o veci viete, tým viac si môžete dôverovať a veriť v úspech. Vnútorne napätie a nepríjemné pocity sa pokúsme prekonať vôľou. Ak sa vám podarí odstrániť negatívne pocity hneď v úvode a dokážete sledovať a sústrediť sa na to, čo hovoríte, máte vyhraté. Niekedy pomáha, ak dokážete zľahčiť vážnosť situácie. Môžete si napríklad povedať, „že nejde o život“, že „ešte máte šancu“, že nikomu sa hneď všetko nepodarí.“

Pokúste sa využiť autosugesciu a opakovať si, že to všetko zvládnete. Trémistovi môže pomôcť aj kolektív, ktorý ho chápe, posilňuje jeho sebavedomie. Dôveruje mu, nešetří pochvalou a povzbudením. Naopak výsmech, škodoradosť, prehnaná kritickosť, zhadzovanie - trému prehľbujú.

Pri úporných a neovládateľných prejavoch trémy, ktorú človek nedokáže zdolať vlastnými silami, treba radšej vyhľadať pomoc psychológa.

Ako si získať sympatie

V živote mladého človeka príde obdobie, keď si začne viac uvedomovať sám seba vo vzťahu k okoliu, v ktorom žije. Určite mnohí z vás už zažili pocit, že v kolektíve spolužiakov nie sú veľmi obľúbení. Nie je to príjemné, a preto veľmi správne, keď nad tým uvažujete.

Každý človek, či si to priznáva alebo nie, túži po tom, aby mu jeho okolie rozumelo a aby ho ľudia, s ktorými sa stretáva, mali radi. Je to prirodzená túžba každého z nás. Ale nie vždy sa nám to darí. Niekedy je to práve naopak - čím viac sa človek snaží, tým odmietavejšie okolie reaguje. Nuž, ako si pomôcť? Pozorne si prečítajte nasledujúce rady. Ak ich budete dodržiavať, určite dosiahnete svoj cieľ.

- Správajte sa tak, aby vaša prítomnosť bola nenápadná a príjemná za každých okolností. Nevnučujte sa, kolektív vás musí vnímať postupne a bez nátlaku.
- Nebuďte sebeckí - nesnažte sa pôsobiť dojmom, že iba vy všetko viete. Zaujímajte sa o to, čo chcú iní, čo ich trápi a dajte im možnosť vyrozprávať sa.
- Potláčajte nepríjemné stránky svojej povahy (o ktorých viete) a buďte prístupní výhradám iných k vášmu správaniu.
- Snažte sa zmierniť a vysvetliť všetky nedorozumenia a spory, ktoré vznikajú vo vašej prítomnosti. V každom človeku hľadajte jeho dobré vlastnosti.

Mgr. Monika Micháľková

PÁR SLOV OD NÁS, DEVIATAKOV

Drahí učítelia, milí spolužiáci!

Je to už deväť rokov, čo som ako ustráchaná prváčka prešla bránou tejto školy. Plná očakávaní, no aj strachu z neznáma, som niesla hrdo na chrbte svoju prvú školskú tašku.

Spoznala som ľudí, ktorí sa na najbližšie štyri roky mali stať mojou druhou rodinou. Spolu sme prežívali všetky školské dni, naše prvé pokroky, slniečka, neskôr aj jednotky, alebo aj horšie známky. Vytvorili sa "veľké" priateľstvá, ktoré pre nás znamenali veľa.

Ani sme sa nenazdali a bol tu obávaný piaty ročník. Zase nový kolektív, noví učítelia. Trvalo dlho, kým sme si zvykli na „zákerné“ písomky, ťažké diktáty, prísnych učiteľov. No nakoniec sme to zvládli.

V sedmičke sa zlepšili predovšetkým naše vzťahy s učiteľmi. Naučili sme sa hlavné pravidlo učiteľov: „Ako sa správate vy ku mne, tak sa správam ja k vám.“ Siedmy ročník znamenal aj nezabudnuteľný lyžiarsky výcvik, plný nových priateľstiev a úžasných zážitkov.

Ani sme sa nenazdali a bola tu „deviatka“. Vysnívaný ročník každého školáka. Ako prváčka, ba aj piatačka, som sa bála tých veľkých deviatakov a zrazu som jednou z nich. Ten úžasný pocit, že som najstaršia v škole, perfektný vzťah s učiteľmi, rôzne akcie a voľnejšie dni. Samozrejme, musíme sa aj učiť. Záplava písomiek a ústnych odpovedí sa nevyhne nikomu z nás. Nehovoriac o obávanom strašiaku deviatakov - monitore. No ak budete mať také šťastie na učiteľov, ako sme mali my, nemusíte sa ničoho báť, lebo tí urobia všetko pre to, aby ste to zvládli čo najlepšie. A za to im patrí jedno obrovské **ĎAKUJEM**.

Ale deviaty ročník je zároveň aj posledným rokom na škole. Posledným rokom, ktorý strávime so svojimi spolužiakmi, a tak si ho poriadne užite. Aj keď sa nie všetci máte v láske. A nakoniec vám možno aj bude smutno za tými "otravami", ktorým ste každý deň dávali odpisovať úlohy. Lebo aj keď sme každý iný, nakoniec aj tak odchádzame spoločne.

A čo zaželať na záver? Všetkým - príjemné leto, krásne dni naplnené oddychom, pohodou, sladkým leňošením a v septembri úspešný štart.

Vaša spolužiačka Soňa Servová, IX.B

S ÚSMEVOM NA PRÁZDNINY

Je vedecky dokázané, že ten, kto sa viac smeje, je zdravší a dožíva sa vyššieho veku. Smiech posilňuje imunitu a podporuje tvoje sebavedomie!

11 dôvodov prečo sa smiať!

- * Smiech potláča stres a posilňuje imunitný systém.
- * Smiech, za pomoci endorfínu, tlmí bolesť.
- * Smiech dokáže znížiť krvný tlak.
- * Smiech precvičuje bránicu, dýchací systém, srdce aj ďalšie časti tela.
- * Smiech zbavuje pľúca podstatne väčšieho objemu vzduchu než za normálnych okolností.
- * Smiech precvičuje vonkajšie aj vnútorné svaly.
- * Smiech vyvoláva svalové uvoľnenie viac než napr. masáž.
- * Smiech prekrvuje pokožku a chráni ju pred vznikom nežiaducich vrások.
- * Smiech zlepšuje náladu.
- * Smiech mierni hnev a depresie.
- * Smiech zvyšuje tvorivosť a schopnosť riešiť problémy.

„Tak čo, Miško? Ako dopadlo vysvedčenie?“
chce vedieť mamička
„To je predsa
vedľajšie, mami,
hlavne, že sme zdraví.“

Trieda: IX. A

Triedny učiteľ: Mgr. Ľubov Čaklová

Trieda: IX. B

Triedny učiteľ: p. Štefan Cibere

Trieda: IX. C

Triedny učiteľ: Mgr. Helena Demčáková

Trieda: IX. D

Triedny učiteľ: Mgr. Zuzana Mičejová